

El Mestre de Perera

Un primitiu valencià

El Mestre de Perea, un primitiu valencià

Els estudis sobre el Mestre de Perea –pintor anònim actiu a València al final del segle XV i principi del XVI en temps de l'activitat pictòrica de Bartolomé Bermejo i de Paolo de San Leocadio– estan vinculats estretament als inicis de la historiografia de l'art a València en els primers anys del segle XX.

Les primeres valoracions crítiques sobre aquest pintor es retrotrauen als estudis d'un retable procedent de la població d'Agullent que va ser publicat en *Las Provincias* per Elías Tormo y Monzó –primer catedràtic a Espanya de la naixent Història de l'Art–. En aquest treball, Tormo va adoptar inicialment una primera nomenclatura convencional que servira per a identificar l'artista, i el va esmentar com el «Maestro de la Oreja en Crencha».

La historiografia valenciana va canviar més tard el nom a aquest anònim artista pel de «Mestre de Perea» a partir del *Retable dels Tres Reis* del convent de Sant Doménec de València el patrocini del qual va concertar Pedro de Perea, trinxant major del rei Ferran el Catòlic.

Molts indicis apunten al fet que el Mestre de Perea degué de formar-se a València, segurament a l'actiu obrador de Joan Reixach (documentat de 1431 a 1486) al qual segueix de prop en algunes composicions. Crida l'atenció a primera vista, en la major part de la producció del Mestre de Perea, la tendència al realisme amb cert gust pel detall, materialitzat en els ampul·losos i rics brocats que visten algunes santes figures i altres personatges bíblics.

La incorporació recent als fons del Museu de Belles Arts de la *Mare de Déu del Gremi de Moliners de València* ha propiciat aquesta exposició de context del Mestre de Perea per a reivindicar un dels creadors més interessants del final del segle XV entre els primitius valencians, en l'expressió encunyada per historiadors de l'art.

Hem prescindit, per raons òbvies de conservació, del desplaçament innecessari a l'exposició d'obres de gran volum, com la *Visitació* del Museu Nacional del Prado o el *Retable dels sants Llätzer, Marta i Maria Magdalena* del Museu Lázaro Galdiano. Hem incorporat, en canvi, obres de col·leccions particulars que permetran a la crítica, i al públic en general, ampliar i enriquir els seus coneixements sobre aquest pintor que per la seua singularitat artística reclama un espai en la memòria col·lectiva.

El Maestro de Perea, un primitivo valenciano

Los estudios sobre el Maestro de Perea –pintor anónimo activo en València a fines del siglo XV y principios del XVI en tiempos de la actividad pictórica de Bartolomé Bermejo y de Paolo de San Leocadio– están vinculados estrechamente a los inicios de la historiografía del arte en València en los primeros años del siglo XX.

Las primeras valoraciones críticas sobre este pintor se retrotraen a los estudios de un retablo procedente de la población de Agullent que fue publicado en *Las Provincias* por Elías Tormo y Monzó –primer catedrático en España de la naciente Historia del Arte–. En este trabajo, Tormo adoptó inicialmente una primera nomenclatura convencional que sirviese para identificar al artista, citándolo como el «Maestro de la Oreja en Crencha».

La historiografía valenciana cambió más tarde el nombre a este anónimo artista por el de Maestro de Perea a partir del *Retablo de los Tres Reyes* del convento de Santo Domingo de València cuyo patrocinio concertó Pedro de Perea, trinchante mayor del rey Fernando el Católico.

Muchos indicios apuntan a que el Maestro de Perea tuvo que formarse en València, seguramente en el activo obrador de Joan Reixach (documentado de 1431 a 1486) al que sigue de cerca en algunas composiciones. Llama la atención a primera vista en la mayor parte de la producción del Maestro de Perea la tendencia al realismo con cierto gusto por el detalle, materializado en los ampulosos y ricos brocados que visten algunas santas figuras y otros personajes bíblicos.

La incorporación reciente a los fondos del Museo de Bellas Artes de la *Virgen del Gremio de Molineros de València* ha propiciado esta exposición de contexto del Maestro de Perea para poner en valor uno de los creadores más interesantes de fines del siglo XV entre los primitivos valencianos, en expresión acuñada por historiadores del arte.

Hemos prescindido por razones obvias de conservación al desplazamiento innecesario a la exposición de obras de gran volumen, como la *Visitación* del Museo Nacional del Prado o el *Retablo de los santos Lázaro, Marta y María Magdalena* del Museo Lázaro Galdiano. Hemos incorporado, en cambio, obras de colecciones particulares que permitirán a la crítica y al público en general ampliar y enriquecer sus conocimientos sobre este pintor que por su singularidad artística reclama un espacio en la memoria colectiva.

The Master of Perea, a Valencian Primitive

The studies on Master of Perea, an anonymous painter who was active in Valencia from the end of the 15th century to the beginning of the 16th century, a contemporary of the painters Bartolomé Bermejo and Paolo de San Leocadio, are closely related to the beginnings of the historiography of Valencian art during the first years of the 20th century.

The very first critical assessment of the painter goes all the way back to the study of an altarpiece from a village of Agullent which was published in *Las Provincias* by Elías Tormo y Monzó, the first Spanish professor of the emerging discipline of Art History. In this study, Tormo used the first conventional term to identify the artist as the 'Master of la Oreja en Crencha'.

Later, Valencian historiography changed the artist's name to the 'Master of Perea'. This name was first used describing the *Altarpiece of the Three Kings* from the convent of Santo Domingo of Valencia, due to its patron Pedro de Perea, the First Carver of king Ferdinand the Catholic.

Many signs indicate that Master of Perea received his training in Valencia, probably at the workshop of Joan Reixach (documented from 1431 to 1486), whom he follows closely in some of his compositions. In most of the Master of Perea work our attention is immediately drawn to the realism tendencies and attention to detail present in the bombastic and rich brocades worn by some saint figures and other biblical characters.

The recent addition of the *Virgin of Millers Guild of Valencia* ('Virgen del Gremio de Molineros de Valencia') to the collection of the Museum of Fine Arts has allowed this exhibition to shine the light on one of the most interesting creators of the end of the 15th century among the so-called 'Valencian Primitives', a term created by art historians.

For obvious reasons, in order to preserve the paintings, we have avoided the unnecessary transportation of huge dimensions artworks, such as the *Visitation* of the Museo Nacional del Prado or the *Altarpiece of Saint Lazarus, Martha and Mary Magdalene* of the Museo Lazaro Galdiano. Instead, we have included other artwork from private collections, which allows the observer to widen and enrich their knowledge of the painter who, due to his singularity, claims his spot in the collective memory.

MUSEU DE BELLES ARTS DE VALÈNCIA

C/ Sant Pius V, 9 46010 València

www.museobellasartesvalencia.gva.es

12.11.2020 - 24.01.2021

#MestreDePerea

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

**TOTS
A UNA
veu.**

MUSEU
BELLES ARTS
VALÈNCIA

fer cultura

